

Voor het in behandeling brengen van het voorstel tot reorganisatie van het tijdschrift der Vereeniging door den Heer Lotsy, deelde de Voorzitter mede dat enkele leden hem hunne bevreemding hadden te kennen gegeven, dat over een zoo ingrijpend voorstel op eene Wintervergadering zou beslist worden en merkte dienaangaande op dat het noch in de bedoeling van het bestuur, noch in die van den Heer Lotsy had gelegen hier een beslissing uit te lokken. Men wenschte slechts eene bespreking om dan in de Zomervergadering een besluit te nemen. Ter inleiding van deze bespreking gaf hij alsnu het woord aan den Heer Lotsy, die het volgende te berde bracht:

Mijne Heeren,

Uit het convocatie-billet tot deze Vergadering is het U bekend, dat voorstellen zullen worden gedaan, om in het Kruidkundig Archief, eenige wijzigingen aan te brengen. — Alvorens deze voorstellen — mede uit naam van Dr. Vuyck en Dr. Goethart — komt het mij niet ongewenscht voor, zéer in het kort, de geschiedenis der botanische tijdschriften in ons land te memoreeren.

Vóór 1834, bestond bij ons slechts een zéer algemeen Natuurwetenschappelijk tijdschrift, dat onder den titel »Bijdragen tot de Natuurkundige Wetenschappen" onder de redactie van de Hoogleraren: H. C. v. Hall, W. Vrolik, en G. J. Mulder verscheen.

Door de hogere vlucht der Natuurkundige Wetenschappen,

werd eene verdere specialiseering noodzakelijk en splitste zich dit tijdschrift in het Archief voor Natuur- en Scheikunde, uitgegeven door G. J. Mulder en het tijdschrift voor Natuurlijke Geschiedenis en Physiologie onder redactie der Hoogl. J. v. d. Hoeven en W. H. de Vriese. Dit laatste tijdschrift werd, wegens hier niet nader aan te geven redenen, opgeheven en verdween daarmede de eenige in ons land bestaande gelegenheid om botanische onderzoekingen eenigszins snel te publiceeren. Daarom besloten de Heeren W. H. de Vriese, F. Dozy en J. H. Molkenboer een zuiver botanisch tijdschrift op te richten, hetwelk dan ook onder den naam *Nederlandsch Kruidkundig Archief* in het jaar 1846 voor het eerst te Leiden bij S. en J. Luchtmans verscheen. Dit tijdschrift zag op onbepaalde tijden het licht en men stelde zich voor, daarin opstellen op te nemen over alle onderdeelen der Kruidkundige Wetenschap, vooral echter over de Flora van Nederland en van zijn Overzeesche bezittingen.

Dit eerste deel bevat dan ook: de Vriese: Bijdragen tot de kennis der Flora van Sumatra, naar aanleiding van de onderzoekingen van Dr. Junghuhn. — Dozy en Molkenboer: Bijdrage tot de Flora Cryptogamica van Nederland. — P. Korthals: Blik op de natuurlijke gesteldheid en vegetatie van een gedeelte van Sumatra. — v. d. Bosch: *Enumeratio plantarum Zeelandiae Belgicae*. — Korthals: Waarnemingen aangaande den Berg Gédé. — Korthals: de groeiplaats van *Dipterocarpus Baudii*. — de Vriese: *Lansbergia nobis, novum genus Iridearum Horti Academici Lugduno-Batavi*. — G. H. de Vriese: *Fred. Lud. Splitgerberi Reliquiae Botanicae Surinamensis*. — G. H. de Vriese: *Hymenocallis Borskiana nov. spec.* — R. Bondam: Bijvoegsel tot de flora Campensis. — de Vriese: Nadere toelichting omtrent *Zamia muricata*. — de Vriese: Aanteekeningen omtrent eenen bloeyenden *Encephalartos Altensteinii*. — Berigt van de eerste algemeene bijeenkomst van de Vereeniging voor de Nederlandsche Flora. — Korthals: Bijdrage tot de kennis der *Myrtaceae*. —

Korthals: Bijdrage tot de kennis der Ranunculaceae van Ned. Indie. — van Hoven: Planten gevonden in de omstreken van Maastricht. — Molkenboer: Schets der mosvegetatie van het Beekbergerwoud. — van Hoven: Opgave van eenige planten in de omstreken van 's Hertogenbosch verzameld. — v. d. Bosch: Bijdrage tot de algologische Flora van Nederland. — Prijsvragen. — Korthals: Overzicht der Sterculiaceae en Buttneriaceae v. d. Ned. Oost Ind. Bezittingen. — Verslag van 2° algem. bijeenkomst van de Vereeniging voor de Nederl. Flora.

Uit deze inhoudsopgave blijkt dus dat het tijdschrift van bijna uitsluitend systematischen aard was, en toen reeds de verslagen der Nederl. Bot. Vereeniging [in die dagen: Vereeniging voor de Nederlandsche Flora genoemd] bevatte.

Reeds in het volgende deel vinden wij, volgens de oorspronkelijke plannen der oprichters, behalve systematische, ook verhandelingen van physiologischen en morphologischen aard, n.l. Teysman: Over eene verhoogde temperatuur bij den mannelijken bloei van *Cycas circinalis*, waargenomen in 's Lands Plantentuin te Buitenzorg; de Vriese: Over eene periodieke verkorting van plantendeelen benevens uitkomsten van metingen aangaande wasdom. Oudemans: Morphologische beschouwingen omtrent de ranken van *Vitis vinifera*. De beide volgende deelen waren echter wederom zuiver systematisch, terwijl het vijfde deel daarentegen eene Anatomische Verhandeling van de hand van Dr. Rauwenhoff over de schors van *Robinia Pseudo-acacia* in hare opvolgende ontwikkelings-toestanden brengt.

In het jaar 1874 werd het tijdschrift door de Nederl. Bot. Ver. overgenomen en verscheen van toen af, gedurende eene reeks van jaren, onder redactie van Suringar, Oudemans en Abeleven, terwijl aan den titel werd toegevoegd: Verslagen en Mededeelingen der Nederl. Bot. Vereeniging. De redactie geeft in eene voorrede te kennen dat ook zij gaarne,

behalve systematische andere opstellen van botanischen aard zal opnemen.

Inderdaad zijn dan ook in het Nederl. Kruidkundig Archief sinds dien tijd behalve hoogstbelangrijke floristische en systematische mededeelingen omtrent de Flora van Nederland, verschillende publicaties omtrent morphologie, physiologie etc. gepubliceerd, welke, wij kunnen dit niet verbloemen, in ons tijdschrift toch min of meer begraven waren, daar zij bijna uitsluitend in het Nederlandsch zijn gesteld, en men vaak, — althans in het buitenland — op den titel van het tijdschrift afgaande, daar slechts artikelen van meer lokaal-floristisch belang verwachtte.

De belangrijkste artikelen zijn:

2° Série. Dl. I.

de Vries: Invloed der temperatuur op de levensverschijnselen der planten. Suringar: Een merkwaardige monstruositeit eener Fuchsia-bloem. Franchimont: Bijdrage tot de kennis der zoogenaamde terpeenharsen in de Plant. de Vries: Over de geographische verspreiding van *Stratiotes aloides* L.

2° Série. Dl. II.

Burck: Over de ontwikkelingsgeschiedenis en den aard van het indusium der varens. de Vries: Bestuiving van bloemen door Insecten. Burck: Voorl. mededeelingen over de ontwikkelingsgeschiedenis van het prothallium van *Aneimia*. Treub: De rol der bastvezels volgens de nieuwere beschouwingwijzen. Beijerinck: Over gallen aan Cruciferen. Oudemans: Polygamische bloemen bij *Thymus Serpyllum*. Treub: Over topgroei en vertakking van den stengel bij *Selaginella Martensii*.

2° Série. Dl. III.

Jonkman: Over de kieming der sporen van *Kaulfussia aesculifolia*. Treub: Iets over de kleuring van celkernen. Mellink: Over endospermvorming bij *Adonis aestivalis*. Moll: Over het druppelen en de injectie der bladeren. Oudemans en de Vries: Over den invloed der tempe-

ratuur op de ontkieming der zaden. **Treub**: Over abnormaal gezwollen ovarien van *Liparis latifolia*. **Treub**: Nostoc-colonies in *Gunnera macrophylla*. **Beijerinck**: Over het ontstaan van wortels en knoppen uit bladeren.

2° Série. Dl. IV.

Giltay: Over het gedrag der kernplaat bij de kerndeeling. **Beijerinck**: Over regeneratie verschijnselen van gespleten vegetatiepunten van stengels en over bekervorming. **Beijerinck**: Over normale wortelknoppen. **Beijerinck**: Ueber den Weizenbastard *Triticum monococcum* × *Tr. dicoccum*. **Beijerinck**: Gynodioeci bij *Daucus Carota*. **Wakker**: Over krystalloïden en andere lichamen, die in de cellen van zeewieren voorkomen. **Giltay**: Anatomische Eigenthümlichkeiten in Beziehung auf klimatische Umstände.

2° Série. Dl. V.

Niets.

2° Série. Dl. VI.

Wakker: Over den invloed van parasitische Fungi op hun voedsterplanten. **Wisselingh**: Over cuticularisatie en cutine. **Mellink**: Iets over de vormverandering der eitjes van *Sisymbrium Alliaria Scop.* **Burck**: Over de eigenaardige heterostylie der bloemen van *Erytroxylon*. **Beijerinck**: Sur le dichroïsme dans le genre *Polygonum*. **Vuyck**: Over het bloeien van verschillende soorten van *Lemna*. **de Vries**: Sur l'introduction de l'*Oenothera Lamarckiana* dans les Pays-Bas. **Suringar**: Biologische waarnemingen betreffende de bloemen en vruchten van *Batrachium*.

3° Série. Dl. 1.

J. Valckenier Suringar: Hyacinthen met uit den schijf getreden hoofdknop en met dubbele neuzen.

3° Série. Dl. 2.

Costerus: Opmerkingen over den bouw der bloemen van *Canna* naar aanleiding van eenige waargenomen afwijkingen.

Wij zien dus dat, vooral in den eersten tijd, vele artikelen van algemeen botanisch belang werden gepubliceerd, terwijl

later het tijdschrift voornamelijk met artikelen van meer uitsluitend lokaal belang werd gevuld.

Waarom is nu deze m. i. ongewenschte specialiseering te wijten? Het tijdschrift heeft, van een algemeen botanisch standpunt gesproken zeer geleden onder het alles beheerschend, zeer gerechtvaardigd, verlangen van de leden materiaal bijeen te brengen voor de bewerking der Nederl. Flora. — Van daar lange excursielijsten, nieuwe vindplaatsen etc. die zonder twijfel in het »Kruidkundig Archief» zeer op haar plaats waren, en voor welker bewaring men niet dankbaar genoeg kan zijn, doch thans in verkorten, meer overzichtelijken vorm zijn samengesteld in den Prodrumus van onzen Voorzitter en de Plantenkaartjes van onzen Conservator.

Het mag dan ook worden aangenomen dat in de toekomst zonder schade wederom een belangrijk gedeelte van het tijdschrift, overeenkomstig de wenschen der eerste stichters aan opstellen van algemeen botanischen aard zal kunnen worden gewijd. Het zal evenwel niet gemakkelijk zijn dadelijk de noodige bijdragen te verkrijgen, immers waar sinds jaren bij Nederl. botanisten de gewoonte bestond, hunne bijdragen aan buitenlandsche tijdschriften te zenden, zal het niet gemakkelijk zijn hen er toe te brengen met deze gewoonte te breken. Toch meenen wij dat zij daartoe, de een sneller, de andere trager zullen overgaan, indien 1° Aan den titel van ons Tijdschrift eene zoodanige uitbreiding worde gegeven, dat daaruit duidelijk blijke, dat in dit periodiek ook opstellen van meer dan lokaal-belangrijken aard kunnen worden verwacht. 2°. Het tijdschrift op gezette tijden, meer malen 's jaars verschijnt. 3°. De bijdragen in een der drie werelddelen worden gepubliceerd en ten 4°. een voldoende aantal platen ter beschikking der schrijvers worde gesteld.

Deze desiderata zijn zooals uit het volgend overzicht blijkt zonder veel kosten te bereiken.

Stellen wij dat 's jaarlijks 20 vel in eene oplaag van 500

exemplaren verschijnen, dan kost dit der Vereeniging $20 \times f 20 = f 400$.

Eene berekening heeft ons geleerd dat 's jaarlijks 4 vel voor Verslagen etc. van de Vereeniging uitgaande ruimschoots voldoende kan worden geacht. Dientengevolge kan 's jaarlijks 16 vel druks aan origineele bijdragen worden gewijd. Rekent men per vel druks één plaat (meerdere platen moeten door de auteurs worden betaald) en de plaat op $f 25$, dan zullen de platen eveneens $f 400$ kosten.

De totale onkosten van het tijdschrift zouden dus $f 800$'s jaars belopen. Daarvan koopt het Ministerie 18 Ex. à $f 5.40 = f 97.20$.

Zoodat wij de volgende rekening krijgen:

Kosten	$f 800,—$
Door Vereeniging betaald voor de gratisexemplaren voor ieder lid	$f 400,—$
Door het Ministerie	" 97,20
	<hr style="width: 100px; margin-left: auto; margin-right: 0;"/>
	" 497,20
	<hr style="width: 100px; margin-left: auto; margin-right: 0;"/>
	$f 302,80$

Blijft dus te vinden eene som van $f 302,80$'s jaars. Stellen wij de prijs van het tijdschrift op $f 6,—$ dan zouden 50 abonnés in staat zijn de kosten goed te maken.

Concludeerende komt het ons dus wenschelijk voor te trachten het Kruidkundig Archief zoodanig te wijzigen, dat, overeenkomstig de wenschen der eerste stichters, het blad een werkelijk beeld geve van den toestand van de Botanie in zijn geheelen omvang in Nederland.

Wij ontveinzen ons geenszins, dat nog veel zal moeten worden gedaan eer dit doel zal kunnen worden bereikt. Wij wenschen niet, dat in deze zeer belangrijke zaak een overijld besluit worde genomen en bepalen er ons toe de Vergadering te verzoeken eene Commissie te benoemen ter nadere uitwerking* der hier geschetste denkbeelden en die Commissie op te dragen, van hare bevindingen omtrent wenschelijkheid

en mogelijkheid der voorgestelde wijziging, in de a. s. Zomer-
vergadering te rapporteeren.